

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2022/2023
FORMA STUDIÓW: NIESTACJONARNA

INFORMACJE OGÓLNE

1. Nazwa przedmiotu Finanse samorządu

2. Nazwa kierunku Zarządzanie

3. Poziom studiów Studia pierwszego stopnia

4. Liczba punktów ECTS 3

5. Liczba godzin w semestrze

semestr	w	ćw	lab/lek	prj/zp	pws	prk
V	9	9				

6. Język wykładowy polski

7. Wykładowca dr inż. Piotr Zaręba

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

8. Wymagania wstępne

1. Znajomość podstawowych zagadnień z zakresu finansów i ekonomii

9. Cele przedmiotu

C1 Zapoznanie z prawno – ekonomicznymi podstawami funkcjonowania systemu finansów samorządu terytorialnego w Polsce.

C2 Wskazanie znaczenia finansów samorządowych w realizacji zadań publicznych.

C3 Przedstawienie procedury uchwalania budżetu samorządowego oraz procesu zarządzania finansami samorządowymi

10. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Student, który zaliczył przedmiot:

odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

WIEDZA

EU01	Zna i rozumie istotę oraz rolę samorządu terytorialnego w procesie decentralizacji władzy publicznej.	K_W01
EU02	Ma zaawansowaną wiedzę o różnorodnych instytucjach społecznych, w tym przede wszystkim instytucjach ekonomicznych – zna pojęcia, funkcje, rodzaje i strukturę instytucji ekonomicznych, potrafi scharakteryzować ich rolę w gospodarce.	K_W03

UMIEJĘTNOŚCI

EU04	Potrafi analizować i wyjaśniać zjawiska oraz mechanizmy związane z gromadzeniem dochodów i ponoszeniem wydatków JST.	K_U02
EU05	Potrafi przeprowadzać proste analizy sytuacji finansowej JST poprzez interpretację wybranych wskaźników i na ich podstawie formułować ocenę realizowanej polityki finansowej.	K_U04

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
EU06	Jest gotów współdziałać i pracować w grupie nad analizą wybranych problemów związanych z finansami samorządu terytorialnego.	K_K02
11. Treści programowe		
Forma zajęć – wykłady		
<ol style="list-style-type: none"> Pojęcie i funkcje finansów. Podstawowe zasady gospodarki rynkowej. Podmioty sektora finansów publicznych; Budżet państwa, zasady tworzenia i kontroli. Nierównowaga budżetu, procedury sanacyjne Finanse samorządów. Finanse ubezpieczeń społecznych System podatkowy państwa, podatki bezpośrednie i pośrednie System bankowy, rola banku centralnego. Wpływ polityki fiskalnej i pieniężnej na działalność przedsiębiorstw Źródła finansowania działalności przedsiębiorstwa. Kapitał własny i obcy. Kredyt bankowy. Podsumowanie zajęć z zakresu finansów 		
Forma zajęć –ćwiczenia		
<ol style="list-style-type: none"> Samorząd terytorialny – pojęcie i istota. Ustrój samorządu terytorialnego w Polsce. Podstawy prawne finansów samorządu terytorialnego. Znaczenie finansów samorządowych w systemie finansów publicznych Klasyfikacja zadań samorządowych - zadania własne i zlecone na różnych szczeblach samorządu terytorialnego. Zasady gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Budżetowanie w gospodarce finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Procedura uchwalania, wykonywanie i kontrola realizacji budżetu. Równoważenie budżetów samorządowych. Źródła dochodów budżetów gmin, powiatów i województw. Analiza struktury dochodów i o cenę sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego poprzez zastosowanie wskaźników samodzielności dochodowej. Wydatki budżetów samorządowych – wydatki bieżące i majątkowe. Analiza struktury wydatków i ocena sytuacji finansowej. JST poprzez zastosowanie wskaźnika samofinansowania. Potencjał inwestycyjny JST (samorządowe inwestycja i źródła ich finansowania) Analiza wyniku finansowego budżetu JST. Finansowanie deficytu. Dług jednostek samorządu terytorialnego. Wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego – idea wieloletniego planowania finansowego. Sprawozdawczość budżetowa i finansowa JST. Ocena sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego poprzez zastosowanie analizy wskaźnikowej. Kontrola i nadzór nad gospodarką finansową JST – działalność kontrolna RIO (analiza uchybień w gospodarce finansowej – wystąpienia pokontrolne). Kolokwium pisemne 		
12. Narzędzia/metody dydaktyczne		
1. Metody podające - prezentacja multimedialna		
2. Metody aktywizujące – metoda studium przypadku		
13. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe)		
1. Aktywne uczestnictwo w zajęciach (częstkowa)		

2. Projekt oceny sytuacji finansowej wybranej JST (częstkowa)	
3. Kolokwium pisemne (końcowa)	
4. Egzamin pisemny	
14. Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	liczba godzin
1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz konsultacje	28
2. Nakład pracy studenta	47
suma	75
liczba punktów ECTS	3
15. Literatura	
Literatura podstawowa:	
1. P. Sołtyk, M. Dębowska-Sołtyk: Finanse samorządowe, Difin, Warszawa 2016	
2. M. Kowalczyk: Podstawy analizy ekonomiczno-finansowej w jednostkach samorządu terytorialnego, Difin, Warszawa 2017	
3. Hanusz A. (red. Nauk.), Niezgoda A., Czerski P., Musiał M., Szczęśniak P., Źródła finansowania samorządu terytorialnego /Stan prawny na 15 maja 2015 r., Wolters Kluwer, Warszawa 2015	
4. Akty prawne: ustawa o finansach publicznych, ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustawy ustrojowe: ustawa o samorządzie gminnym, powiatowym i samorządzie wojewódzkim, ustawa o RIO	
Literatura uzupełniająca:	
1. G. Maśloch, J. Sierak (red. nauk.): Gospodarka i finanse samorządu terytorialnego, Szkoła Główna Handlowa Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2013	
2. J. M. Salachny (red.): Budżet samorządowy i wieloletnia prognoza finansowa: projektowanie, wykonywanie, sprawozdawczość, Wydawnictwo ODDK, Gdańsk 2014	
3. D. Wyszowska (red. nauk.): Instrumenty zarządzania finansami jednostek samorządu terytorialnego, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2013	
4. Carl S. Shoup, Public Finance, Taylor & Francis Group, 2017	
16. Formy oceny – szczegóły	
<i>Zaliczenie z ćwiczeń można otrzymać wyłącznie pod warunkiem aktywnego uczestnictwa w zajęciach, zaliczenia pracy grupowej (projekt – ocena sytuacji finansowej wybranej JST) oraz zaliczenia treści ćwiczeń w formie testu z pytaniami zamkniętymi i otwartymi. Egzamin odbywa się w formie pisemnej. Ocenę pozytywną z zaliczenia ćwiczeń i egzaminu pisemnego można otrzymać pod warunkiem udzielenia 51% poprawnych odpowiedzi.</i>	
17. Inne przydatne informacje o przedmiocie	
1. Bezpośrednich informacji o problematyce zajęć i treściach programowych udziela Prowadzący w trakcie zajęć i podczas konsultacji	
2. Zajęcia odbywać się będą w ABNS w Białej Podlaskiej	
3. Zajęcia odbywać się będą zgodnie z aktualnym planem zajęć	
4. Konsultacje odbywać się będą zgodnie z obowiązującym terminarzem	